

ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА

СПЕЦВИПУСК

125 РОКІВ УСПІХУ

CAREER FORUM ПОГЛЯД ПРОФЕСІОНАЛІВ

Career Forum, започаткований креативною студентською молоддю університету вже під час повномасштабного вторгнення, цьогоріч проходив 3 травня в Незламному хабі «Орбіта».

Зустріч розпочалася вітальним словом ректора Віктора Грешти, який побажав нашій молоді натхнення для реалізації мрій.

Спікерка **Вікторія Агентаєва**, директорка КУ «Інститут розвитку міста Запоріжжя» ЗМР, розповіла про досвід створення громадської організації та першої в області агенції розвитку, що стала потужним партнером для іноземних донорів. Вікторія впевнена, що любов до свого міста, участь у проєктній діяльності та віра в майбутнє здатні перетворити Запоріжжя на місто нових можливостей.

Головна теза виступу власниці бренду «Алло, Лосось» **Ангеліни Тесленко**: «Не на часі – не вирок, а виклик». Бренд було започатковано в Маріуполі під час пандемії, а після повномасштабного вторгнення команда переїхала до Запоріжжя й відновила бізнес. Основним рушієм стала віра у справу й людей, які не здалися. Ангеліна закликала молодь не боятися хаосу, що неминуче приходить на початкових етапах, і сприймати проблеми як можливість для зростання.

Юлія Лекаркіна, власниця кав'ярні-кондитерської Airflow, розповіла, як започаткувала й розвинула власну справу, незважаючи на виклики пандемії та війни. Спікерка впевнена, що успіх у бізнесі потребує не лише знань, а й емоційного інтелекту, уміння відчувати себе та інших, адже це допомагає долати труднощі й будувати міцні команди.

Керівник лабораторії Інжинірингові школи Noosphere та приватний підприємець **Олексій Шевченко** поділився досвідом створення 3D-принтерів власного виробництва. Спікер закликав молодь використовувати всі можливості для самостійної освіти, не боятися експериментувати та, головне, обирати професію, яка буде до душі.

Фіналом форуму став розіграш сертифікатів від CityMoll. Усі присутні мали можливість відвідати тематичні локації, зробити фото на пам'ять та поспілкуватися з фахівцями.

Марія ВОРОБІЙОВА,
студентка групи СН-314
Світлина: Іміджцентр НУ «Запорізька політехніка»

«ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЗМІНЮЄ ПРАВИЛА ГРИ, АЛЕ РОЛЬ ЛЮДИНИ ЗАВЖДИ ВАЖЛИВА», – СПІКЕР ТРЕНІНГУ ЮРІЙ ГАВРИЛОВ

16 квітня на онлайн-платформі ZOOM відбулась лекція для студентів та викладачів на тему «Юрист у цифрову епоху: освіта, мислення і штучний інтелект». Дискусії, етичні аспекти юриспруденції, авторські боти та застосування нових технологій у сфері юридичної діяльності – усе це обговорювалося на онлайн-заході. Спікером був керівник відділу протидії порушенням прав людини у правоохоронній та пенітенціарній сферах Запорізької обласної прокуратури, кандидат юридичних наук, доцент юридичного факультету Національного університету «Запорізька політехніка», тренер тренінгового центру прокурорів України Юрій Гаврилов.

Студенти активно дискутували стосовно функціонування штучного інтелекту у правових сферах діяльності людей. Чи може ШІ замінити юриста? Чи може сформувати правовий акт? – на ці та інші запитання відповідали слухачі. Думки розійшлися. Дехто вважає, що штучний інтелект – чудовий помічник; частина опитаних – що він небезпечний; інші – що від нього є користь, але ШІ «потребує виховання».

Були обговорені й етичні аспекти діяльності правоохоронних органів. Жоден юрист не має права ділитися конфіденційними даними, навіть зі штучним інтелектом. Винятками можуть слугувати лише акти та документи, у яких немає даних про особу, яка порушила або не порушила закон. Спікер поділився додатками ШІ, які підлаштовані саме для роботи юристів: Harvey, Casetext, CoCounsel тощо.

Студенти ж розповіли про своїх роботів-помічників:

DeepSeek, GPT, Gemini, Grok 3, Consensus тощо.

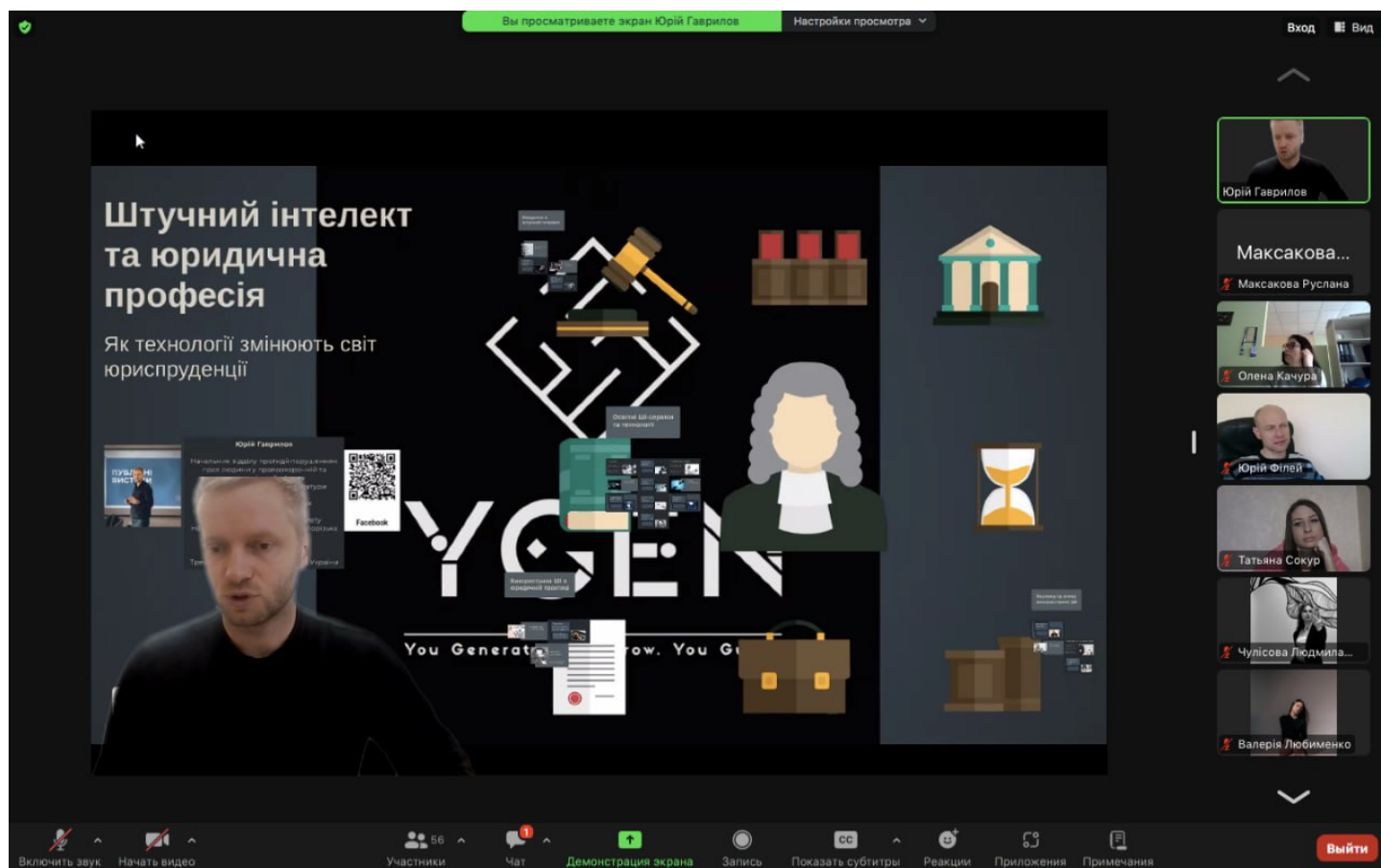
На зустрічі було представлено три авторські боти Юрія Гаврилова для цифровізації освітньої, практичної та ІТ-діяльності. Спікер продемонстрував інтерактивний бот-тренажер JurLab, який допомагає мислити «юридично» і занурює студента в симуляцію:

Спікер Юрій Гаврилов: «Практика дає результат. З'являється ефект присутності, є можливість відчувати себе в ролі прокурора, слідчого, адвоката та вибрати рівень складності. Бот може окреслити стиль юридичного мислення студента, спираючись на його підхід до вирішення запропонованої ситуації».

Ще два девайси, якими поділився правозахисник Юрій Гаврилов: бот CyberIQ, асистент з кібербезпеки, та AI моніторинг місць несвободи – бот, завдяки якому юристи можуть перевірити умови відбування покарання злочинців.

Підсумовуючи зустріч, викладач відповів на змістовні запитання студентів-юристів та запропонував приєднатися до фейсбук-спільноти, аби дізнатися більше про інноваційні методи штучного інтелекту в контексті юриспруденції.

Діана ПИЛИПЕНКО,
головна редакторка газети «StudPOL»
Світлина: юридичний факультет

«ТИЖДЕНЬ НАУКИ-2025: ПРОСТІР ІДЕЙ, ВІДКРИТТІВ І НАТХНЕННЯ»

З 14 до 18 квітня в Національному університеті «Запорізька політехніка» пройшла науково-практична конференція «Тиждень науки-2025» – щорічна подія, яка об'єднує викладачів, науковців, студентів, аспірантів і молодих дослідників у спільному прагненні до знань. Протягом тижня на всіх факультетах та кафедрах відбувалися науково-практичні конференції, студентські обговорення, презентації досліджень і творчі наукові виступи. Учасники висвітлювали широкий спектр актуальних тем: від фахових досліджень у галузях машинобудування, транспортних технологій, електроенергетики, будівництва й інженерії, дизайну – до питань спеціальної освіти, мовознавства, культурології, спорту, перекладу, філософії, медіаосвіти. Усе це дало можливість залучити ще більше учасників, поділитися досвідом і подивитися на звичні теми з нових ракурсів.

На своїх сторінках у фейсбуці факультети діляться враженнями від цьогорічного Тижня науки:

Факультет управління фізичною культурою та спортом: «Конференція стала платформою для конструктивного діалогу, обміну ідеями та спільного моделювання шляхів розвитку спеціальної освіти в умовах сьогодення. Щиро дякуємо всім учасникам за вашу енергію, глибину думок і відданість справі!»

Гуманітарний факультет: «Усі учасники дуже відповідально поставилися до участі в заході. Були по-справжньому яскраві презентації, докладні виступи і доречні запитання. Атмосфера конференції була доброзичливою й невимушеною».

Кафедра журналістики факультету соціальних наук: «Доповідачі торкнулися важливих питань формування медіаландшафту Запоріжжя, функціонування медіа під час війни, а також презентували власні студентські проекти. Результатом виступів стали цікаві запитання та жвава дискусія навколо обговорюваних питань».

Кафедра іноземної філології та перекладу, гуманітарний факультет: «Як завжди, приємно бачити ентузіазм і залученість наших студентів та майбутніх абітурієнтів. Дружня атмосфера, влучні коментарі й цікаві питання».

*Анастасія ЗАВОДЮК,
студентка групи СН-311*

МЕДІАГРАМОТНІСТЬ ДЛЯ ЖУРНАЛІСТІВ ТА БЛОГЕРІВ:
ТРЕНІНГ У ЗАПОРІЗЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ

22 квітня відбувся тренінг за темою «Медіаграмотність для журналістів та блогерів: 5 сходинок до високого рівня медіакультури», який провела доцентка кафедри журналістики, кандидатка філологічних наук Ірина Тонкіх. Упродовж тренінгу учасники долали шлях із п'яти основних «кроків», які вели сходишками вгору до вдосконалення навичок здорового й безпечного медіаспоживання в інтернеті. На першому етапі, який мав назву «Розпізнавання небезпечного контенту», учасники згадували ті вади сучасних медіа та блогів, через які аудиторія втрачає до них довіру, та відносили на «медіасмітник». А потім навчалися розпізнавати ознаки токсичного контенту, шукали приклади клікбейт-заголовків і фішингових повідомлень та обговорювали стратегії поведінки під час кібератак. Другою сходишкою стала «Ідентифікація авторства анонімних ресурсів»: учасники назвали ті канали та джерела, з яких вони беруть інформацію, і спробували знайти якомога більше інформації про їх власників – це була вправа під

назвою «Деанон».

На третьому етапі навчалися розрізняти надійні й ненадійні джерела інформації, а також намагались позбутися власної «бульбашки фільтрів». Передостання сходишка мала назву «Маркери ШП, мови ворожнечі, джинси та маніпуляцій у медіатекстах». Тут учасники розбирали на прикладах публікацій із різних медіа, як можуть виглядати замовні матеріали та прихована реклама, а потім влаштували суд над штучним інтелектом та наводили аргументи «за» та «проти» його використання у різних ситуаціях інтернет-активності.

Остання сходишка: «Правила роботи з візуальним контентом»: тут вивчали ознаки дипфейків та фотофейків. Наприкінці тренінгу учасники разом із тренеркою підбили підсумки спільної роботи та сформулювали алгоритми безпечного медіаспоживання в інтернеті.

*Владислав ГАПІЧ,
студент групи СН-314*

АБІТУРІЄНТ-2025

СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА

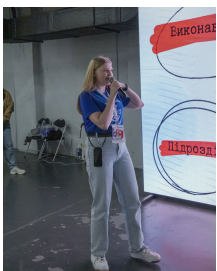
OPEN DAY ІЗ ЗАПОРІЗЬКОЮ ПОЛІТЕХНІКОЮ: ВЕСЕЛО, ІНФОРМАТИВНО, ЦІКАВО

У суботу, 29 березня, у Незламному хабі «Титан» проходив OPEN DAY із Запорізькою політехнікою. З майбутніми абітурієнтами спілкувалися декани, викладачі та студенти всіх факультетів університету, а також лідери студентського самоврядування.

Драйвова музика, усміхнені обличчя присутніх, святкова й одночасно ділова атмосфера. Зустріч починається з промови ректора. Віктор Грешта розповідає про переваги навчання в Запорізькій політехніці, закликає присутніх задуматися над вступом саме до нашого університету, бажає наснаги та приємного й корисного спілкування під час заходу.

До побажань ректора доєднуються директорка ННЦ «Запорізький регіональний центр політехнічної освіти» Тетяна Соловйова та директорка департаменту освіти і науки Запорізької міської ради Марина Макухіна. Пані Марина розповідає про напрями співпраці з різними волонтерськими молодіжними та спортивними організаціями, а також університетами з інших областей.

Голова студентського самоврядування Софія Степаненко показує презентацію, розповідає про те, як студенти Запорізької політехніки можуть самореалізуватися й долучитися до управління університетом.

Далі – урочистості. Переможці предметних олімпіад отримують призи! Віктор Грешта вітає школярів і наголошує, що вони мають можливість стати лауреатами ректорської стипендії

(якщо вступлять до нашого закладу вищої освіти).

Цікавимось, що спонукає старшокласників до участі в олімпіадах. Одна з переможниць розповідає: «Часто долучаюся

до різних конференцій, беру участь у різноманітних змаганнях і предметних олімпіадах із різних дисциплін, тому що хочу самореалізуватися. Це не тиск батьків, а моя особиста ініціатива».

Неформальне спілкування після завершення офіційної частини – це дуже круто! П'ємо каву зі смаколикami. Можна пограти в дартс чи порозгадувати ребуси. Ну і, звичайно, абітурієнти відвідують локації, щоб поспілкуватися з деканами, викладачами та студентами різних факультетів і дізнатися більше про особливості кожної спеціальності. І ми рушаємо за абітурієнтами, щоб відвідати кілька локацій.

Запитуємо, чим можуть привабити майбутніх студентів спеціальності Політехніки.

В. о. декана інженерно-фізичного факультету Євген Парахневич: «Зараз досить багато наших випускників працюють на підприємствах – таких як Запоріжсталь, Дніпроспецсталь. Усі металургійні підприємства, де є ливарне виробництво, обладнання ливарного виробництва, зварювання, матеріалознавство, потребують спеціалістів. Ми організуємо для студентів практики на великих підприємствах, де зрозуміло, що таке виробництво, що таке металургія, як виготовляються сталь і чавун».

Доцентка кафедри кримінального, цивільного та міжнародного права Ольга Шиян: «Юриспруденція сьогодні дуже актуальна, особливо правоохоронна діяльність. Наші випускники стають спеціалістами, наприклад, безпосередньо слідчими, оперуповноваженими... Раджу старшокласникам дослухатися до своїх уподобань і ретельно обирати спеціальність, тому що від цього залежить їх майбутнє».

**СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА****АБІТУРІЄНТ-2025**

В. о. завідувача кафедри психології Владислав Коваль: «Кожного року зростає кількість абітурієнтів, які хочуть стати психологами. У людей великі проблеми зі стресом, з кризовими станами у зв'язку з війною та з тим, що відбувається в країні. І тому попит на нашу спеціальність зріс. Психологія розвиває навички спілкування, навички розпізнавання тих чи інших мотивів поведінки людей. Та й перспектива отримання гідної зарплатні мотивує».

Доцентка кафедри туристичного, готельного та ресторанного бізнесу Наталя Зацепіна говорить про те, що їх спеціальність дає можливість подорожувати, працювати за кордоном, впроваджувати іноземний досвід в Україні.

Зупиняємося біля локації електротехнічного факультету. Тут сьогодні – справжній сонячний трекер! Викладачі пропонують школярам дослідити, що це таке; поспостерігати, яким чином він рухається, як відбувається перетворення електричної енергії. Саме час поцікавитися в абітурієнтів стосовно вибору майбутньої спеціальності, а також їхніми враженнями від заходу. Запитуємо, чим приваблює Запорізька політехніка:

– Я вважаю, що тут багато різних факультетів, де можна подивитися різні для себе напрями. І вони досить актуальні в наш час.

– Думаю, куди вступати; і одним із варіантів є Запорізька політехніка.

– Цікаві спеціальності та програми навчання.

Коли запитуємо про майбутню професію, отримуємо найрізноманітніші відповіді: одні хочуть бути перекладачами, інші – опановувати юриспруденцію або стати інженерами. . .

Справжні енерджайзери на OPEN DAY – лідери студентського самоврядування. Здається, вони всюди: розмовляють зі школярами, пропонують каву й смаколики, грають у дартс. На перший погляд, веселі й безтурботні. А насправді – серйозні, амбітні.

Розповідають про свої досягнення та плани: «Ми активно спілкуємося зі студентами й майбутніми абітурієнтами, залучаємо їх до студентського життя. Цього року провели масштабний молодіжний форум, орієнтований не тільки на наших студентів, а й на молодь усього міста, а також на школярів, які долучилися. Також у нас практикуються цікаві «маленькі» заходи: вечори кіно, настільних ігор тощо. У травні плануємо Career Forum, на який можуть завітати всі охочі. У нас дуже багато цікавих ініціатив, спрямованих на волонтерство: проводимо спортивні та освітні заходи, панельні дискусії з ветеранами та волонтерами».

Старшокласникам подобається формат проведення зустрічі: «Таким чином більше дізнаєшся про сам університет та його факультети. Такий собі цікавий інтерактив».

Додамо від себе: весело, інформативно, цікаво. І безпечно.

Владислав ГАПІЧ,
студент групи СН-314

Світлина: сайт НУ «Запорізька політехніка»

БЕЗ МАНТІЇ

СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА

Національний університет «Запорізька політехніка» – найстаріший у регіоні, заснований ще в 1900 році. За свою багаторічну історію він пережив чимало змін і трансформацій: від розширення факультетів до змін назви. Сьогодні це один із провідних закладів вищої освіти України, що готує фахівців у найрізноманітніших галузях. Але чи знаєте ви, з чого все почалося? Ми поспілкувалися з деканами найстаріших факультетів університету, щоб дізнатися, чим живуть їх колективи сьогодні.

«МИ ПРАЦЮЄМО ЯК ОДНА ЗЛАГОДЖЕНА КОМАНДА», – В. О. ДЕКАНА ІНЖЕНЕРНО-ФІЗИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ЄВГЕН МИКОЛАЙОВИЧ ПАРАХНЄВИЧ

Якщо говорити про минуле університету, варто почати з його найстарішого факультету, а саме – з інженерно-фізичного. Його витоки сягають 1930 року. Саме цей факультет сформував науковий потенціал навчального закладу. Тоді він мав назву ливарного факультету й був осередком розвитку металургійної справи. Пізніше він отримав нову назву – механіко-металургійний факультет.

Зміни вплинули не лише на назву, а й на розширення спеціальностей. Згодом почав зростати попит на спеціалістів, що спонукало до поділу факультету. Саме так з'явилися механіко-металургійний та механіко-технологічний факультети. Але, проіснувавши 14 років, механіко-технологічний був розформований і отримав нову назву – інженерно-фізичний факультет, яку досі зберігає.

У різні періоди його очолювали визначні науковці, які не лише розвивали факультет, а й формували базові знання інженерної науки. Сьогодні інженерно-фізичний об'єднує три профільні кафедри: машин і технологій ливарного виробництва, фізичного матеріалознавства, а також інтегрованих технологій зварювання та моделювання конструкцій.

В. о. декана інженерно-фізичного факультету доцент Євген Миколайович Парахнєвич розповідає, чому вступив свого часу на інженерно-фізичний: «З юних років мене цікавило, як працюють механізми та пристрої, як вони побудовані та для чого призначені. А саме обладнання ливарного виробництва я обрав тому, що завжди захоплювався тим, як металу можна надати потрібної форми і які для цього використовують технології, оснащення та інструменти». Вибір фаху був очевидним – інженер-механік зі спеціальності «Обладнання ливарного виробництва», і магістратура – з тієї ж спеціальності.

Свої студентські роки Євген Миколайович згадує з теплом: «Лекції було дуже цікаво слухати, а на лабораторних і практичних заняттях студенти моєї групи могли докладно вивчити все ливарне обладнання і технології виготовлення виливків».

З такими ж емоціями він згадує і викладачів: «Студентські роки мені запам'яталися дуже гарним ставленням викладачів до студентів. Нас спонукали думати й проектувати оснащення для виготовлення виливків».

Саме тоді у пана Євгена зародився інтерес до науки: «У нас

була дисципліна «Науково-дослідницька робота студентів», на якій нам пропонували обрати особисту наукову проблему. І потрібно було проаналізувати поточний стан досліджень за своїм напрямом та зробити наукові висновки. Тоді я зрозумів, що наука – це дуже цікаво. На кафедрі тоді уважно прочитали мій звіт і запропонували вступати до аспірантури». Після отримання диплома магістра Євген Миколайович став аспірантом. Але шлях був непростий: перший науковий керівник, професор Сперанський, пішов із життя.

Робота над дисертацією продовжилася вже з іншим науковцем, академіком Валентином Васильовичем Луньовим: «Його бачення необхідних досліджень дещо змінило попередній план і будову дисертації, тому необхідно було вносити багато коректив». У 2010 році пан Євген успішно захистив дисертацію, щодо покращення властивостей деталей електровозів, а через рік отримав звання доцента кафедри.

«Мені пощастило працювати на кафедрі машин і технологій ливарного виробництва. Зі студентських років я бачив ставлення викладачів до студентів як до своїх дітей», – каже Євген Миколайович. Цей людський підхід став основою і для його власного стилю керівництва, коли він очолює колектив: «Насправді керувати колективом однодумців і колег, які також вболівають за факультет, – і легко, і складно водночас, адже життя щодня ставить нові виклики. Та ми працюємо як одна злагоджена команда».

Факультет підготував багато фахівців, які проходили практику на провідних підприємствах Запоріжжя. Як зазначає декан, нині випускники факультету працюють на провідних підприємствах, зокрема АТ «Мотор Січ», ДП «Івченко-Прогрес», ПрАТ «Дніпро-спецсталь», КП «НВК «Іскра», ПАТ «Запоріжсталь», ТОВ «Імпекс», ДП НПП «Дніпроенергосталь», АТ та ТОВ «Запорізький завод феросплавів», ТОВ «Запорізький ливарно-механічний завод», ТОВ «Твінс-Сервіс ЛТД»... Випускники інженерно-фізичного працюють на цих підприємствах технологами, начальниками цехів, навіть директорами. Вони активно співпрацюють з факультетом: беруть участь у вдосконаленні освітніх програм як стейкхолдери, а також очолюють комісії з захисту дипломних проєктів.

Цього року Національний університет «Запорізька політехніка» святкує своє 125-річчя, тож Євген Миколайович висловлює побажання своїм колегам: «З нагоди ювілею я хочу подякувати співробітникам факультету за самовіддану працю, за великий внесок у розвиток машинобудівної та металургійної промисловості Запорізького регіону та України. Хочеться побажати колегам наснаги, натхнення й подальших успіхів у вихованні молоді. Подальших наукових досягнень і відкриттів!»

Дмитро САЄНКО,
студент групи СН-314

**СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА****БЕЗ МАНТІЇ****«ВИБІР УНІВЕРСИТЕТУ ДЛЯ МЕНЕ БУВ ОЧЕВИДНИМ», – ДЕКАН ТРАНСПОРТНОГО
ФАКУЛЬТЕТУ ОЛЕКСІЙ ФЕЛІКСОВИЧ КУЗЬКІН**

Звісно ж, історія становлення була б неповною без згадки про транспортний факультет, який розпочав свою діяльність у 1944 році. Під час війни Запоріжжя розвивалося як промисловий центр, тому країні гостро бракувало фахівців із транспортного машинобудування. Саме для їхньої підготовки й був створений цей факультет. У травні 1961 року на його базі відкрили автомобільний факультет. До нового підрозділу увійшли кафедри опору матеріалів, теоретичної механіки, теплотехніки, гідравліки, нарисної геометрії та креслення. Згодом тут з'явилася ще одна важлива кафедра – автомобілів, пізніше – промислового транспорту. Через два роки цей напрям став частиною автомобільного факультету. Згодом його перейменували на автомеханічний, створивши кафедру автоматизації ковальсько-штампувального виробництва.

Зі змінами у країні змінювалася й структура факультету. Кафедра теплотехніки та гідравліки трансформувалася у кафедру двигунів внутрішнього згорання, а у 2017-му кафедру механіки передали факультету будівництва, архітектури та дизайну.

Факультет підготував сотні фахівців із найрізноманітніших спеціальностей: від автомобілів і тракторів до транспортних систем та організації дорожнього руху. Тут велися серйозні наукові дослідження, працювали лабораторії, де вивчали процеси сепарування зерна, тестували металоконструкції для вантажопідіймних кранів, розробляли методи пресування й штампування металів.

Сьогодні транспортний факультет активно розвивається, він змінюється разом із галуззю, відкриваючи студентам нові можливості. А його випускники працювали та продовжують працювати на різних посадах, виконують дослідницькі, інженерні, технологічні, викладацькі та управлінські функції.

Нам удалося поспілкуватися з одним із випускників факультету, а нині його деканом – Олексієм Феліксовичем Кузькіним. Він вступив до університету в 1990 році, попередньо пройшовши дев'ятимісячні підготовчі курси. Навчання завершив у 1995-му, а згодом, у 1997–2000 роках, продовжив здобувати освіту в аспірантурі.

Олексій Феліксович говорить, що на його рішення вступити до нашого університету вплинули знайомі: «Багато моїх старших друзів уже навчалися в нашому університеті й розповідали про нього, тож вибір університету для мене був очевидним». Тоді у школі в 10–11 класах був навчально-виробничий комбінат (НВК), де старшокласники могли

здобути базову професію. Навчання відбувалося один раз на тиждень. Так сталося, що пан Олексій навчався у НВК за спеціальністю «водій автомобіля категорії С» і після завершення курсу отримав відповідне водійське посвідчення, яке зберіг у себе до сьогодні. Окрім цього, він підкреслює: «Під час навчання у нас проводили профорієнтацію викладачі автомобільного факультету університету. Саме від них я дізнався про спеціальність, на яку вступив».

Про студентські роки декан згадує з усмішкою та теплом: «Із вдячністю згадую всіх викладачів різних кафедр. Багато з них і досі працюють в університеті. Саме під час навчання в університеті в мене з'явилося багато друзів, з якими спілкуюся й понині. Ми дуже весело проводили навчальний та позанавчальний час, допомагали один одному в навчанні та подоланні життєвих негараздів».

Звісно, що під час навчання траплялося багато цікавих випадків, про один із них нам розповів Олексій Феліксович: «Під час екзамену з хімії була спроба скористатися шпаргалкою. Чесно кажучи, хімію я не дуже любив, тож, як і більшість студентів, спробував під час екзамену списати. Спроба була невдалою, і викладач, тодішній завідувач кафедри хімії, це помітив. До речі, це була перша й остання в моєму житті спроба списати щось під час екзамену». Однак викладач поставив у залікову книжку оцінку «добре». Як вважає пан Олексій, ця ситуація вплинула на нього позитивно – вона не знизилася мотивацію, а навпаки, зміцнила бажання досягати більшого.

Студентські роки – це не лише навчання, а й час молодості, нових знайомств та відпочинку.

Олексій Феліксович зауважив, що безпосередньої участі в роботі студентського самоврядування не брав, однак студентське життя було цікавим і насиченим. Він захоплювався рухливими видами спорту, зокрема футболом, та активно долучався до різних форм дозвілля: «Грали у футбол, був у спортивно-оздоровчому таборі "Сосновий бір" та санаторії-профілакторії університету. Разом з одногрупниками ми святкували дні народження та свята. Багато позанавчального часу проводили в комп'ютерному класі кафедри, адже персональні комп'ютери тоді лише входили в широкий вжиток; і перші основи програмування були закладені саме тоді. Був час пограти і в тодішні комп'ютерні ігри».

А знання, здобуті під час навчання, Олексій Феліксович активно застосовує у своїй професійній діяльності, що підтверджує й нинішня посада декана факультету: «Після завершення навчання в університеті я працював на кафедрі транспортних технологій на різних посадах, захистив кандидатську дисертацію. З 2016-го, вже майже 10 років, працюю на посаді декана факультету. У 2020-му захистив докторську дисертацію, а у 2021 році отримав вчене звання професора».

*Дмитро САЄНКО,
студент групи СН-314*

Світлина: сайт НУ «Запорізька політехніка»

БЕЗ МАНТІЇ

СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА«МЕНІ ПОЩАСТИЛО З КОЛЕКТИВОМ», – ДЕКАН МАШИНОБУДІВНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
ВАСИЛЬ ІВАНОВИЧ ГЛУШКО

Машинобудівний факультет є одним із найстарших в університеті. Його коріння сягає 1930-х років, коли було засновано факультет сільськогосподарського машинобудування. Відтоді сплинуло чимало часу, відбулися кардинальні зміни в організації системи вищої освіти, але й на сьогодні машинобудівний факультет залишається одним із китів, на яких тримається університет.

Про те, як живе й працює колектив, запитуємо в декана. Майже 30 років факультет очолює Василь Іванович Глушко, з нашим ЗВО пов'язане все його життя. Вступивши після підготовчих курсів на вечірнє відділення автомобільного факультету, почав працювати лаборантом, згодом завідувачем лабораторії на кафедрі деталей і машин; а по закінченні займався наукою, захистив дисертацію – і так і залишився на машинобудівному.

Пригадуючи перші кроки на посаді декана, **Василь Іванович** говорить: «Я не знав, що робити, за що хапатися – досвіду ж не було. Дуже підтримував колектив. А радитися бігав до декана електротехнічного факультету Володимира Петровича Метельського, він був моїм наставником до останніх днів свого життя».

Усі рішення в колективі ухвалюються колегіально, бо, на думку декана, найгірше в управлінні – авторитаризм: «Я висуваю пропозицію. Якщо є альтернативні, обговорюємо. Обираємо оптимальне рішення. Колектив у нас – найкращий в університеті. Усі викладачі на робочих місцях, тому, якщо треба зібратися, на це вистачає 30 хвилин. Немає можливості провести нараду (заняття тощо) – переносимо на завтра. Найголовніше – люди, не буває нагальних проблем, важливіших за людей. Обговорювали нещодавно заходи з профорієнтації – не йшло: мусолили-мусолили, усі втомилися, а ідей немає. Прошу прислати до мене наступного дня молодих фахівців – лаборантів, асистентів (ми їх дітворою називаємо). Кажу їм: “Висувайте будь-які ідеї, хай якими безглуздими вони видаються”. Молоді краще

розуміють, що потрібно школярам. Через день – купа ідей. Якісь реалізуємо одразу, якісь відкладаємо на полицю (сьогодні вони не актуальні, а завтра спрацюють – хай полежать на цій етажерці)».

Щороку всі викладачі збираються на прибирання території: це не лише необхідність підтримувати порядок, а й можливість неформально поспілкуватися: «Оголошую, що треба пофарбувати, де навести лад, а тут – дощ! Як тільки розпогодилося, думаю: “Треба нагадати колегам про прибирання”. Дивлюся у вікно – а вони вже на ділянці, лавки фарбують».

На факультеті працює досвідчений та злагоджений колектив, але є проблема з молодими кадрами: отримавши дипломи, випускники воліють шукати роботу з оптимальною зарплатнею. Декан з теплом розповідає про двох молодих співробітників, які переїхали до Запоріжжя з Молочанська. Пишається: працюють злагоджено, беруть участь у спортивних змаганнях, Сергій Стрижак захоплюється шахами, Дмитро Козак – кульовою стрільбою. Профорієнтаційною роботою займаються. Нещодавно ще один випускник захистився, після офіційного підтвердження також працюватиме в університеті: «Мені пощастило з колективом, я тут виріс. Молодь, яка залишається в нас, – це наші студенти».

У пріоритеті – навчальний процес. Якщо постає питання між участю в якомусь заході і проведенням занять, обирають заняття. У відносинах між молодшим і старшим поколінням головне – традиції наставництва: «Коли академік Леонід Максимович Мартовицький каже: “Зросла зміна – мабуть, я вже піду на відпочинок”, – не відпускаю, бо має чого навчити не лише студентів, а й молодих викладачів. Хай вони стоять поряд і заглядають через плече, як треба працювати».

Життя ЗВО – це не лише заняття, а ще й саморозвиток, участь у різноманітних заходах, цікаве дозвілля.

**СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА****БЕЗ МАНТІЇ**

Василь Іванович розповідає, як у роки навчання всією групою збиралися після пар пізно ввечері, святкували дні народження. І до сьогодні зустрічаються з однокурсниками кожного року 1 вересня, діляться радістю й горем, підтримують один одного, бо студентська дружба – то на все життя.

Шкодує, що нинішня молодь вимушена навчатися в умовах війни: «Молодь така ж, як і раніше. Обставини інші, бо студенти позбавлені можливості спілкуватися». Декан не терпить брехні; на його думку, не можна й не треба жаліти студентів, слід тримати їх у тонусі, привчати читати першоджерела, розумно користуватися інтернетом – електронними книжками, каталогами. Студентам радить: «Не знаєте, що робити – запитуйте, стукайте в усі двері, адже якісь із них обов'язково відчиняться».

Навчатися на машинобудівному нелегко, але викладачам вдається налагодити спілкування так, що студенти розуміють найскладніші теми. Першокурсник Валерій Козак ділиться своїми враженнями про навчання: «Викладачі завжди з розумінням ставляться до нас, допомагають, пояснюють незрозуміле. А декан у нас такий енергійний!

Завжди поряд із нами на всіх заходах».

Випускники факультету працюють на провідних підприємствах міста, зокрема в Запорізькому машинобудівному конструкторському бюро «Прогрес» імені академіка О. Г. Івченка майже все вище керівництво – вихідці з машинобудівного.

Коли на підприємствах запитують, чому тікають молоді спеціалісти, Василь Іванович радить налагоджувати систему кураторства, щоб досвідчені інженери навчали молодь.

Молоді ж радить не зупинятися на досягнутому: «Якщо вас не помічають, працюйте ліктями, пробивайтеся; коли є можливість змінити роботу, самореалізуватися, отримувати більшу зарплатню – не бійтеся, ризикуйте. Коли приходите на виробництво, про наявність у вас диплома повинні знати ви, начальник відділу кадрів і ваш безпосередній керівник: усі інші – ні. Починайте з нуля, підходьте до майстрів, смикайте їх, питайте. Тоді вас будуть поважати в майбутньому. А коли будете "пишати" своїм дипломом, можете шукати собі іншу роботу. Диплом – це перша сходинка в професії: ти на неї спираєшся, і головне, щоб вона не провалилася, бо тоді не маєш на що спиратися – і наступну буде дуже важко подолати».

Катерина ЄСЬКОВА,
старша викладачка кафедри журналістики
Світлина: сайт НУ «Запорізька політехніка»

ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ

СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА

НАША БІОГРАФІЯ: ВИТОКИ

1900 року в повітовому містечку Олександрівську було відкрито механіко-технічне училище, один із перших середніх навчальних закладів в Україні.

У 1890 році в місті працювало 15 фабрик і заводів. Багато років підряд Олександрівська міська управа і громадськість міста ставили перед урядом питання про відкриття училища, і лише в 1899 році було отримано дозвіл від міністра народної освіти.

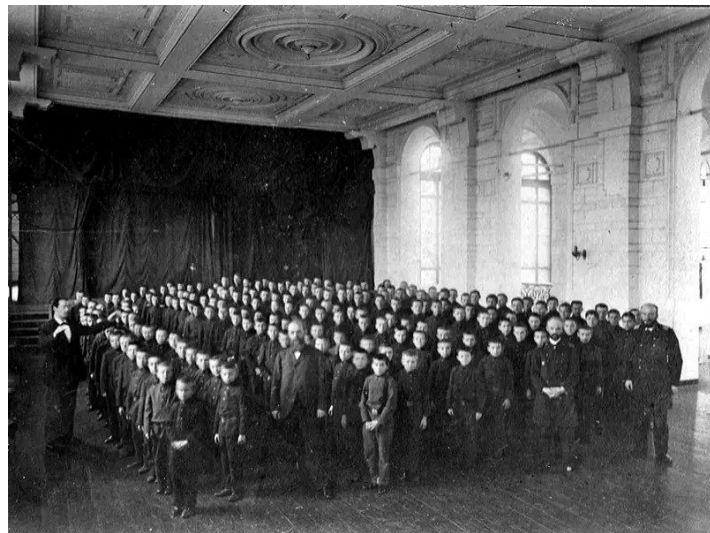
Училище споруджували переважно коштом держави. Велику допомогу надали в цьому наш земляк граф Іван Канкрін і керівник відділення промислових училищ Міністерства народної освіти Іван Анопов, за що обидва відзначені званням «Почесний опікун училища». Незабаром садиба навчального закладу стала «кращим кварталом у місті», а саме училище – одним із кращих у Європі.

Першим директором був Микола Рудольф, а згодом його замінив Денис Поддєрьогін, досвідчений прогресивний інженер і педагог. Протягом 18 років директорства він багато зробив для становлення і розвитку училища. Заняття розпочалися в приміщенні двокласної народної школи. Одночасно велося будівництво нових приміщень. Навесні 1902 року спорудили не лише триповерховий корпус, а й майстерні, автономну електростанцію. У головному корпусі та двоповерхових спорудах були розміщені класні кімнати, фізичний і механічний кабінети, хімічні лабораторії, клас для малювання, бібліотека, актовa зала.

«Знання треба черпати не лише в аудиторіях, а й у спостереженнях за природою, у сприйнятті творів мистецтва, розумній організації розваг», – підкреслював директор училища Денис Миколайович Поддєрьогін.

За планом педагогічної ради, щорічно у травні проводилися заміські екскурсії на дніпровські пороги, що відповідало курсам фізичної географії, історії. В училищі влаштовували вистави, спортивні й танцювальні вечори.

Рівень навчального прогресу, технічного оснащення майстерень був високим. Директор був добре знайомий зі світоглядом визначних закордонних учених, педагогів. Знав кращі системи профосвіти й упроваджував їх у життя училища. Тут учні одержували фундаментальну теоретичну й практичну підготовку. П'яту частину навчального часу відводили для роботи в майстернях, оснащених новітніми приладами й устаткуванням. Клас малювання був оформлений за зразком Академії мистецтв. Обладнання для нього привезли з Лейпцига. Клас мав форму шатра, бокове і верхнє освітлення. Тут були виставлені гіпсові фігурки античних богів.

У 1906 році відбувся перший випуск спеціалістів із середньою технічною освітою. Потім вони навчалися у вищих навчальних закладах або працювали техніками на заводах, у майстернях залізниці.

За успіхи в навчанні, вихованні, створенні матеріально-технічної бази училище було відзначене в Катеринославі малою золотою медаллю, а директор – дипломом і срібною медаллю Всесвітньої виставки в Парижі. Авторитет училища був дуже високим, про що свідчить вступний конкурсний бал – на одне місце претендувало три особи. З діяльністю училища знайомилися делегації багатьох міст, зокрема Києва, Харкова. Про училище писали в газетах та журналах, а до його 10-річчя вийшла книжка.

Сьогодні у Запорізькій політехніці плекається та примножується спадщина училища, колектив університету з повагою ставиться до традицій від 1900-х та створює вже сучасні!

Наталія ДЕРКАЧ,
директорка Музею історії технічного прогресу
Світлиця: Іміджцентр НУ «Запорізька політехніка»

Більше про історію нашої альма-матер дізнавайтеся в подкасті «Запорізька політехніка: 125 років успіху»

**СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА****ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ****ЩО В ІМЕНІ?**

Що ви знаєте про історію нашого університету? А чи знаєте, скільки разів заклад змінював свою назву? У 1920 році Олександрівське механіко-технічне училище отримало статус індустріального технікуму, однак перші 20 років існування навчального закладу позначилися не лише бурхливим розвитком, а й жорсткими випробуваннями. Після революційний період був складним для всіх українців. Лихо не минуло й Олександрівське механіко-технічне училище. Майстерні розгромили, усе найкраще обладнання повивозили до Москви, знищили сад... Реорганізація в технікум, який на той час вважався вищим навчальним закладом, відкривала значні перспективи. Але ситуація була складною: охочих навчатися – багато, а тих, хто був спроможний сплатити за навчання – одиниці. До того ж більшість абітурієнтів були вихідцями з селян та робітників. Керівництво технікуму намагалося всіляко підтримати бідних студентів: сплачували стипендію, допомагали в пошуках роботи, створили спеціальне меню в їдальні тощо. Що цікаво, навчання було безперервним, тобто сесій не було, а оцінювання проводилося лише за трибальною шкалою, де 3 – добре, 2 – задовільно, 1 – незадовільно. До речі, більшу частину тодішніх студентів було залучено до будівництва Дніпрогесу. У 1930 році технікум двічі змінив назву. У березні – на

машинобудівний інститут ім. В. Я. Чубаря, а вже в липні – на Запорізький інститут сільськогосподарського машинобудування. У 1930-х роках в Радянському Союзі було лише 5 інститутів, що готували інженерів сільськогосподарського машинобудування, наш заклад вищої освіти завжди визначався високим рівнем підготовки фахівців. Менш ніж за 10 років кваліфікацію інженера отримали понад 700 випускників, багато з яких стали керівниками підприємств, відомими конструкторами, державними діячами.

22 червня 1941 року... Із самого ранку студенти готувалися до останнього іспиту, а вже через декілька годин стояли на мітингу, готові захищати рідну країну.

Після мітингу студенти й викладачі почали готувати приміщення під госпіталь. У той же день понад 600 студентів та викладачів було мобілізовано. Сам інститут на 4 роки евакуювався в Алтайський край. Війна, неймовірно складні умови проживання й навчання не завадили колективу працювати; хоча в перші воєнні роки не було випусків, викладачі й студенти допомагали фронту чим могли: було організовано гуртки розвідників, школу шоферів, групи стрільців, кулеметників.

ЕКСКУРС В ІСТОРІЮ

СПЕЦВИПУСК:
ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА

У 1943-му відбувся перший військовий випуск, а навесні 1944-го інститут повністю відновив роботу. Цього ж року його перейменовано на Запорізький автомеханічний інститут. Почався складний процес повернення до навчання. Студентам не було де жити, бо гуртожитки зруйновані. Не вистачало меблів, підручників, кабінетів.

Перші повоєнні роки стали черговим випробуванням для інституту. Не вистачало навчальних приміщень, тому лекції читалися в коридорах – для потоків із 6-7 груп (це майже 150 студентів). Підручники були на вагу золота – інколи один підручник видавався на цілу групу. Та попри це, в перші два повоєнні роки в інституті діяли вже 19 кафедр, викладачі працювали над дисертаціями й отримували вчені звання, а студенти об'єднувалися в науково-технічні гуртки.

У вересні 1947-го – знову перейменування: на Запорізький інститут сільськогосподарського машинобудування. У наступні 10 років значно покращилися умови навчання, збільшилася кількість студентів, сформувалися наукові школи, розпочалася співпраця з понад 120 підприємствами СРСР. А в лютому 1957 року наша альма-матер отримує статус Запорізького машинобудівного інституту. Здавалося б, у чому сенс цих постійних змін назви? Чергове перейменування – це збільшення можливостей для підготовки ширшого кола спеціалістів: відтепер інститут готує фахівців не лише для сільського господарства, а й для промисловості, розширюється наукова база.

Подальші роки стали періодом розквіту (тоді з'являється серед студентів сленгова назва «Машинка»): народжуються нові факультети, відкриваються лабораторії, починають функціонувати нові навчальні корпуси, виходить газета «Інженер-машинобудівник», започатковується й активно розвивається спортивний клуб.

У 70–80-ті викладачі й студенти беруть активну участь в

олімпіадах, виставках науково-технічної творчості; створюють будівельні загони й ведуть активне позааудиторне життя. Студентське самоврядування, до речі, вже в ті часи бере на свої плечі планування дозвілля, на кшталт вечорів відпочинку чи концертів самодіяльних гуртків.

Проголошення незалежності України дало новий поштовх інноваціям: у 1994-му на базі машинобудівного інституту створено Запорізький державний технічний університет, протягом наступних 2 років розпочинається підготовка фахівців за новими спеціальностями, запроваджується багаторівнева система освіти (бакалавр – спеціаліст – магістр).

До свого 100-річчя університет отримує статус національного. На початку XXI століття на базі ЗНТУ функціонують 6 інститутів, з'являються нові спеціальності, ведуться активні наукові пошуки. І, як визнання ефективності роботи, у 2019-му наш університет знову отримує новий статус – Національний університет «Запорізька політехніка».

Тож порахуємо, скільки разів змінювалася назва нашої альма-матер. І поміркуємо, яка титанічна робота передувала кожному новому статусу... Наше навчання припало на складні часи, але попри це університет живе, бореться, волонтерить. Є до чого прагнути: до нових наукових відкриттів, міжнародної співпраці та, найголовніше, до миру та свободи.

Дуже цікаво, як описуватимуть нашу історію згодом, десь років за 70... Побачимо.

Діана ПИЛИПЕНКО,

головна редакторка газети «StudPOL»

Світлани: Музей історії технічного прогресу НУ
«Запорізька політехніка»

Відповідальна
за випуск
**Катерина
Єськова**

Редакційна колегія: Андрій ІВАНЧЕНКО – голова, проректор з НПР, СЕР та МП; Микола АНТОНОВ – декан ЕТФ; Микола ДЕСДКОВ – декан ГФ; Юрій ПЕТРУША – голова ППО співробітників; Марина ЗІНЧЕНКО – т.в.о. голови профкому студентів, аспірантів та докторантів; Алла КАПЛІНОВСЬКА (ГФ); Євген ПАРАХНЄВИЧ (ІФФ); Сергій СИЛЕНКО (ФБАД); Тетяна КУЛЯБА-ХАРИТОНОВА (ФІБЕК); Вадим РИБІН (ФКНТ); Наталія ОНУФРІЄНКО (ФЕУ); Інна ЧЕРЕДНИЧЕНКО (ФУФКС); Людмила ГІЛЬ (ФМТЕ); Олена НАДІЄНКО (ЮФ); Владислав Коваль (ФСН) – заступники деканів факультетів; Сніжана ВІЧУЖАНІНА – керівник відділу наукової роботи студентів. Відповідальні за підготовку та технічного забезпечення випуску номерів газети «Інженер-машинобудівник»: Катерина БОНДАРЧУК – коректор, доцент кафедри українознавства та загальної мовної підготовки; Іван ІВАНИЦЬКИЙ – фотокор, секретар ІФФ; Єлизавета ЄРЕНБУРГ – технічний редактор. Зверстано в системі ІАТХ.

« І Н Ж Е Н Е Р – М А Ш И Н О Б У Д І В Н И К »

газета Національного університету «Запорізька політехніка» видається з 1960 року.

Засновник і видавець – ректорат Національного університету «Запорізька політехніка».

Адреса редакції: 69063, Запоріжжя, вул. Жуковського, 64. Телефони: 769-84-68, внутрішній: 4-68.

Свідцтво про державну реєстрацію ДП №1329-604-ПР від 22.07.2020 р.

Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК №6952 від 22.10.2019 р.

Тираж 10 прим. Електронна версія: <https://zp.edu.ua/projects/newspaper/index.html>